

การประชุมวิชาการประจำปี HA National Forum 20th

“Change & Collaboration for Sustainability ”

เรื่อง การหล่อเลี้ยงจิตวิญญาณในโรงพยาบาล : SHA and Patient-centered care

วันที่ 13 มีนาคม 2562 เวลา 08.30 น. ณ ห้อง Sapphire 201

ศูนย์การประชุม IMPACT FORUM เมืองทองธานี

วิทยากร :

1. อาจารย์ดวงสมร บุญผดุง (ผู้ทรงคุณวุฒิ สรพ.)
2. ผศ. (พิเศษ) ดร.นพ.วีชรพล ภูนวล (รพ.อุตรดิตถ์)

วัตถุประสงค์ของหัวข้อการบรรยาย :

1. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของโรงพยาบาลที่มีบริบทที่แตกต่างกัน กระบวนการดำเนินการ การหล่อเลี้ยงและรักษาไว้ซึ่งจิตวิญญาณของคณาจารย์ และการดูแลผู้ป่วย ปัญหา อุปสรรค และผลลัพธ์ที่ภาคภูมิใจของโรงพยาบาล
2. สร้างการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาจิตวิญญาณในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โดยคณาจารย์คณาจารย์มีความสุข ผู้รับบริการมีความสุข

ในช่วง 1 – 2 ปีที่ผ่านมา คำว่า “AI หรือ Artificial Intelligence” กลายเป็นคำยอดฮิตที่พูดถึงกันแพร่หลาย แต่ AI หรือในหมู่คนไทยเรียกว่า “ปัญญาประดิษฐ์” มีความเฉลียวฉลาด เกิดจากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์โดยมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น มีการป้อนข้อมูล เทคนิคการเรียนรู้ของเครื่องจักร (machine learning) และการเรียนรู้เชิงลึก (deep learning) ทำให้วันนี้ AI สามารถจดจำ สร้างระบบการคำนวณ พร้อมวิเคราะห์ข้อมูลได้เอง แต่ AI ก็ไม่สามารถทำงานแทนมนุษย์ได้ เนื่องจากมนุษย์มีจิตวิญญาณในการทำงาน หรือ Spirituality in Workplace ที่แตกต่างจาก AI จิตวิญญาณจึงเป็นเรื่องที่ต้องนำมาบูรณาการในการทำงานตามระบบงาน มาตรฐาน กฎ ระเบียบการทำงานภายในองค์กร

แนวคิดของการบริหารที่เน้นการเปลี่ยนแปลงภายในถึงระดับของจิตวิญญาณไม่ใช่เรื่องใหม่ ในประเทศสหรัฐอเมริกามีการใช้คำว่า การขับเคลื่อนมิติทางจิตวิญญาณ (Spiritual movement) แสดงให้เห็นถึงความสนใจในเรื่องของ “ความหมายของชีวิต” เป้าหมายในการทำงานและสำนึกร่วมของการทำงาน โดยความสนใจส่วนใหญ่จะอยู่ที่การสร้างคุณค่าและความหมายในการทำงาน ที่จะทำให้อุตสาหกรรมมีความสุขและมีพลังในการสร้างสรรค์ ทูมเทให้กับการทำงานและองค์กร โดยเชื่อว่าการจะประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น ต้องอาศัยระบบการทำงานที่เอื้อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการเติบโต การเปลี่ยนวิธีคิดจากการบริหารจัดการคนแบบเครื่องจักร มาจัดการคนให้ทำงานตามความถนัด (Division of labor) และเปลี่ยนจากการทำงานเฉพาะตามที่ได้รับคำสั่ง มาเป็นการบริหารองค์กรแบบมีชีวิต ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบย่อยๆ ในองค์กร ที่มีความหมายในตัวเอง และด้วยการพึ่งพาอาศัยกัน ทำให้คนมีปฏิสัมพันธ์ และได้เรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดคุณค่าและการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ จนเกิดมิติของจิตวิญญาณในการทำงาน

การทำงานเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้บุคลากรตระหนักถึงศักยภาพและผลสำเร็จจากการทำงานของตนเอง ทำให้งานกลายเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิต การทำงานจึงสามารถยกระดับจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้น และทำให้มนุษย์สามารถเข้าถึงคุณค่าและศักยภาพสูงสุดของตนเองได้ ดังนั้น มิติทางจิตวิญญาณในการทำงาน จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและสัมผัสได้จริง

การนำจิตวิญญาณหรือจิตตปัญญาเข้ามาใช้ในการทำงาน การดูแลรักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาล ต้องมีการเชื่อมโยงระบบบริการที่เป็นรูปธรรมในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการบริการที่ไร้รอยต่อ โดยผู้ให้บริการต้องมีอุดมการณ์และเป้าหมายของงานที่ชัดเจน ที่มุ่งเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ให้บริการด้วยการมุ่งเน้นที่ความเป็นมนุษย์ (Human center) ให้การบริการด้วย

ความเมตตา จึงจะสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานได้ ทำให้รู้สึกว่าคุณค่าในงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่น และเมื่อมีงานใหม่ๆเข้ามา ก็จะทำให้เกิดความพยายามในการทำงานนั้นมากยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มพลังการทำงานด้วยจิตวิญญาณ ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อองค์กรและเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน สามารถสร้างความผูกพันของบุคลากรได้อีกด้วย

“ทำงานด้วยคุณภาพ ทำงานด้วยความปลอดภัย ทำงานด้วยมาตรฐาน ทำงานอย่างมีคุณค่าและความหมาย และทำงานอย่างมีจิตวิญญาณ ด้วยวิถีความเป็นมนุษย์ เพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่น เพื่อสร้างคุณค่าของตน และขององค์กร”

ถอดความรู้

นางสาวกฤตมน พุทชนิมิตร

งานพัฒนาคุณภาพ